

Miért lenne luxus a 13. havi fizetés?

2013 november 28. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

A Poblenou valaha Barcelona elhagyatott ipari területe volt, a munka reményében ide vándorlók gyjt?helye. Ma hatalmas üveg- és acéltornyok, luxusszállodák szegélyezik partját, füvesített villamossín vezet a Diagonalon a Besós folyó irányába, mellette megannyi irodaház.

A kerület tele van étellel, az 1992-es olimpia nagy lendületet adott a városrésznek. Alig van kávézó, melynek teraszán ne ülne valaki, ahogy alig akad olyan háztömb, ahol legalább 2-3 ablakba ne lenne kifeszítve a senyera, vagyis a katalán zászló. A helyiek azt mondják, itt mindenki utálja a kormányt, a politika nem annyira a mindennapok része. A válság sokkal jobban foglalkoztatja őket, a friss makrogazdasági adatokat a pincér ugyanúgy fejbe mondja, mint a taxisoros. 27 százalék.

Ez hangzik el a legtöbbször, és a legtöbb barcelonai vállalkozás számára is a kiugróan magas munkanélküliség a probléma. A katalán városba tavaly kevesebben érkeztek, mint ahányan elmentek – ilyen nagyon régen nem fordult már elő. Nemcsak a dél-amerikaiak mentek „haza”, a spanyol fiatalok előtt is egyre inkább alternatíva Argentína vagy Brazília. Az elvándorlási hullámot az sem csillapította, hogy a kormány jelentős járulékkedvezményt ad azoknak a pályakezdekőknek, akik saját céget alapítanak.

A cégalapítás Barcelonában amúgy nem egy bürokratikus rémálom, pár hét alatt megvan, és bár a működési engedély kiadása akár évekbe is telhet, a cégeknek elegendő csak azt bizonyítaniuk ez idő alatt, hogy elindították az eljárást. Ha adószámot kap, bármelyik vállalkozás megkezdheti működését – függetlenül az engedély meglététől.

A szieszta csak egy városi legenda

A fiatalok előtt nemcsak az újdonsült járulékkedvezmény miatt alternatíva a saját üzlet elindítása, Barcelonában az emberek inkább a házak aljában lévő kisboltokat járják, a város méretéhez képest nincs is itt nagy bevásárlóközpont. A Poblenouhoz közeli Sant Martí üzleti- és konferenciaközpontja mellett található az egyik legnagyobb barcelonai pláza. Bent alig lézengenek az emberek, bármelyik hétfő délelőtt többen vannak Budapesten egy ilyen plázában, mint itt délután 6 után. Az utcák viszont tele vannak, a legtöbben meg-megállnak a kirakatok előtt, a barcelonaiak alapvetően kíváncsiak, ha új bolt nyílik az utcában, bemennek, kérdezzetnek a tulajt, beszélgetnek. A Verdguer melletti kisutcákban habos-babos kávézók mellett egy hasonló méretű üzlethelyiségben autószalont is találok, az eladó maga a tulajdonos, családi vállalkozás keretében árulják a Citroneket, amiből három fér el a boltban, mellette pedig épp hogy marad még hely egy pultnak, ahol alá lehet írni

az adásvételiket.

A katalán fővárosban a kisvállalkozásoknak valóságos kultúrája van, és hiába a sok ide települt multinacionális vállalat, a gazdaság húzóerejét a kiscégek adják. A bevándorlók szerint a katalánok szorgalmasabbak, mint a spanyolok, bár a napjuk 10-kor indul, általában 8-9-ig dolgoznak, elnyújtott szieszta pedig nincs, egyórás ebédszünetet tartanak általában.

Erre az egy órára pedig szükség is van, hiszen a helyiek szeretnek beülni éttermekbe. Sőt, a legtöbben reggel, délben és este is más helyre mennek, folyamatosan újabb éttermeket és kiskonyhákat fedeznek fel, ha tehetik. A fiatalok is sokszor egy éttermi beüléssel indítják a péntek esti bulizást.

Az ingatlanlufi után: brutális négyzetméterárak

Egy hete még 27 fok volt Barcelonában, az idő most sem borzasztó, az utca tele van emberekkel, amerre a szem ellát, kisboltok garmadája. A Besós mellett és a Montjuic hegy alatt pedig dübörög a város ipari erőforrása, fehér füst száll a tenger fölé, jelezve a katalán gazdaság erejét. Ez lenne a válság?

Igen. Kevesen hiszik, de a bajoknak még nincs vége. Az ingatlan lufi ugyan kipukkadt, de az üzlethelyiségek és a lakások bérleti díja az átlagkeresetekhez képest így is nagyon magas. A 600-700 eurós albérletek mellett csak 3-400 eurója marad a pályakezdekének az életre, ezért a legtöbben inkább otthon maradnak és csak 30 éves koruk után költöznek el a családi fészekbe. A városban 30 négyzetméteres lakást találni 100 ezer euró alatt nagyon nehéz, a 40-50 négyzetméteres lakásokért is elkérnek 300 ezer eurót a centrumhoz közel.

Luxus-e a 13. és a 14. havi fizetés?

A fiatalok munkapiaci problémái korábban is megvoltak, ezt a válság csak elmélyítette. Nagyobb hitelt a bankok nem adnak, a pénzügyi rendszeren még mindig érződik a 2011-ben elmélyült krízis. Hiába a látszólagos jólét, a katalán kormány tavaly igen közel került a fizetéseképtelenséghez, sőt, ez tulajdonképpen be is következett. A 13. és 14. havi fizetéseket hosszas halogatás után végül nem is fizették ki a közalkalmazottaknak. Mikor a Passage de Gràcia melletti kávézóban a velem beszélgetőknek felvetem, hogy a 13. és a 14. havi fizetés Magyarországon luxusnak számítana, azonnal rázni kezdik a fejüket. Katalóniában az egész éves fizetést 13 illetve 14 részre osztva fizetik ki, ez nem extrajuttatás szerintük és ráadásul a gazdaságnak is jó. Így ugyanis többen mennek nyaralni és az év végén is bátrabban nyúlnak a pénztárcájukba a karácsonyi bevásárláskor.

Ez amúgy igaz most is a katalánokra. A boltosok szerint ősszel kicsit kiengednek a helyiek és a karácsonyhoz közeledve egyre bátrabban nyúlnak a zsebükbe. Nincs már az a jólét, mint a válság előtt – mondják. Akkor az utcák tele voltak emberekkel, mindenki kezében szatyrok, munka után mindenki vásárolni ment. Ez megszűnt, a jómódú polgárok is óvatosabbak lettek a megszorítások bejelentése után. A kormány adókat emelt, az áfát az elmúlt pár évben kétszer is megemelték, és az addig ingyenes közszolgáltatások köréből sok minden kikerült. A korrupció azonban így sem harapózott el, ha valaki megpróbál lefizetni itt egy rendőrt, könnyen a zárkában találja magát. A hálapénz pedig itt nem létező fogalom. A legnagyobb probléma a feketemunka, ami a válság hatására értelmetlenül kezd teret nyerni.

De a spanyol válságnak van egy másik hozadéka itt, ami visszaköszön a legtöbb lakás ablakából, az arany és vörös sávós zászlók nemcsak a katalán büszkeséget jelképezik. A legtöbb barcelonai szerint a függetlenség az egyetlen alternatíva Katalónia számára. Bár egyre többször írnak arról a helyi lapok, hogy soha ilyen közel nem volt a kiváláshoz a tartomány, sokak szerint így sincs esély az elszakadásra. Madrid számára létfontosságú ugyanis Katalónia.

Ez a tartomány adja a spanyol GDP ötödét, a teljes spanyol export harmadát és a spanyol ipar legnagyobb részét, 25%-ot. A nacionalizmus ugyan nem ölt szélsőséges formákat, de érezhetően erősödött és a barcelonaiak szerint ez a válságnak köszönhető. Bár Katalóniában a fogyasztás kissé visszaesett, a GDP annyira nem szenvedte meg a válságot, az országos helyzethez képest a munkanélküliség pedig egyáltalán nem magas (a 7 milliós tartományban közel 630 ezren vannak állás nélkül jelenleg). A katalán GDP több mint a dán, de itt 2 millióval többen laknak, vagyis a független Katalónia nem lenne Európa leggazdagabb államai között.

A madridi Economía de la Universidad Complutense egyetemi oktatója, Mikel Buesa szerint a válással mindkét fél rosszul járna. Spanyolországnak hatalmas áldozat lenne, Katalónia pedig a legszerencsésebb esetben is elvesztené nemzeti össztermékének 23%-át (a legrosszabb forgatókönyv esetén akár 50%-át is). A legnagyobb

katalán cégek ügyfeleinek ugyanis csak töredéke van a tartományban, a Caixa bankban vezetett bankszámlák közül csak minden harmadik tartozik ide, a Gas Natural ügyfeleinek pedig 90 százaléka nem Katalóniában él. A függetlened? tartomány 10 év alatt tudná csak bevezetni az eurót, az EU-ba Brüsszel jóindulata esetén 2-3 év alatt nyerhetne felvételt, ami nyilván megfogná az exportot is. Saját pénzt kellene addig verni, önálló nemzeti bankkal, ennek bevezetése is a katalán költségvetésre hárulna. A brutális spanyol államadósságból a Katalónia csak a „sajátját” vinné tovább, ez az összes autonóm tartomány adósságának negyedét teszi ki, összesen 50 milliárd euró volt tavaly, vagyis 2009 óta megduplázódott. Ez jelenleg a GDP 25,4%-a, de ha a gazdaság valóban megszenvedné a függetlenedést, akkor hirtelen az 50%-ot is elérhetné a mutató, amit még így is megirigyelne a legtöbb EU-tagállam.

Függetlenség? Igen!

A legfrissebb, szeptemberi közvéleménykutatás szerint a katalánok 80%-a venne részt egy népszavazáson és 52,3%-uk szavazna az elszakadásra. A megkérdezettek 47%-a szerint akkor is a függetlenségre kell voksolni, ha ezzel elveszítik - egy időre - az uniós tagságot. Már kevesebb, mint a katalánok negyede gondolja úgy, hogy egyértelm?en rossz ötlet a különválás - számuk lassan, de folyamatosan csökken.

Spanyolországban a tartományok meglehetősen nagy függetlenséget élveznek. Katalóniának külön kormánya van, a hivatalos nyelv a katalán, az iskolákban heti pár órában tanítják csak a spanyolt, a kulturális és politikai autonómia teljes kör?. Ügydönt? népszavazást csak Madrid írhat ki, de a helyi kormány, a Generalitat véleménynyilvánító referendumot bármikor meghirdethet. Számomra megdöbbent? volt, hogy az általam megkérdezettek többsége szerint a függetlenedés gazdasági, ha úgy tetszik adózási kérdés. A legjobban az fáj az itt él?knek, hogy az innen beszedett pénz nem ide jön vissza, Madrid átcsoportosítja azokat a szegényebb tartományoknak. Nagy felháborodást keltett a madridi bankok kiségitése is, f?leg, hogy a Caja Madrid hitelezte meg a Real Madrid klasszisának, Cristiano Ronaldo kivásárlási árának nagy részét, utóbb ez is hozzájárult ahhoz, hogy a pénzügyet be kellett olvasztani a szintén állami segítségre szoruló Bankiába.

A helyiek szerint nem lennének könnyű évek az elválás után, de az id?sebbekben még emlékeznek a Franco-éra elnyomására, és azt mondják, ezt is kibírnák a függetlenségért cserébe.

A Parque de Gandhiban vasárnap délel?tt petangozó nyugdíjasok nevetve mondják, hogy az independencia egyik legfontosabb kérdése az lenne, hogy az FC Barcelona indulhatna-e a spanyol bajnokságban. Meglehet?sen unalmas lenne ugyanis, ha minden évben megnyerné a katalán bajnoki címet.

Barcelona, 2013. november

Zsiborás Gerg? - <http://forbes.blog.hu>

Két lapszám
ingyen

Bevezető előfizetési akció

Forbes
Magyarország

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyalázastról tabumentesen

„Egy film amelyet minden
magyarnak látnia kell”

Ajánló